គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមទាកាប៉ា

Raising Muscovy Ducks

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មការគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃ

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម (អេ.អ.ឌី.ប៊ី)

ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

មាតិកា

១- សេចក្តីផ្តើម ១
២-លក្ខណៈទូទៅ....... ១
៣-បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម ១
៣-១-ការរៀបចំទីជម្រក....... ១
៣-២-ការជ្រើសរើសពូជ....... ៣
៣-៣-ការបង្កាត់ពូជ ៣
៣-៤-ការភ្ញាស់ស៊ុតតាមលក្ខណៈធម្មជាតិ ៤
៣-៥-ការថែទាំកូនទា ៤
៣-៦-ទឹក និងចំណីទា....... ៦
៤-វិធី ការការពារ និងការថែរក្សាសុខភាពទាកាប៉ា....... ៨
៥-តម្លៃ និងទីផ្សារ....... ៩
៥-១-តម្លៃ....... ៩
៥-២-ទីផ្សារ....... ៩
៥-៣-គម្រោងនៃការចំណាយលើការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់ ១,០០០ក្បាល....... ១០
៥-៤-ការប្រមូលផល....... ១០
៦-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច....... ១១
៦-១-ការវិភាគលើតម្លៃលក់ទាកាប៉ាសាច់អាយុ៣ខែ ១២
៦-២-ការវិភាគទៅលើអត្រាបាត់បង់....... ១២
៧-ហានិភ័យ វិធានការ និងអនុសាសន៍ ១៣
៨-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន....... ១៤

១-សេចក្តីផ្តើម

ទាកាប៉ាជាបក្សីមួយប្រភេទងាយស្រួលចិញ្ចឹម ងាយផ្តល់ចំណី ធន់នឹងជំងឺ ធំធាត់លឿន សាច់មានរសជាតិឆ្ងាញ់ ដោយក្នុងសាច់មានសារធាតុខ្លាញ់តិចបំផុត និងមានតម្រូវការទីផ្សារខ្ពស់។ ទាកាប៉ាជាសត្វចូលចិត្តលេងទឹកសម្អាតខ្លួន រស់នៅក្បែរប្រភពទឹក និងស្វែងរកចំណីទាំងក្នុងទឹក និងលើគោក ធន់ទ្រាំនឹងអាកាសធាតុត្រជាក់។ ដើម្បីចិញ្ចឹមទាកាប៉ាទទួលបានជោគជ័យ និងផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ ទាមទារឱ្យកសិករចិញ្ចឹមត្រូវគិតគូរពីការធ្វើទ្រុង ការជ្រើសរើសពូជ ការបង្កាត់ពូជ របៀបថែទាំ និងការផ្តល់ចំណីដោយអនុវត្តតាមលំដាប់លំដោយនៃបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមដែលជាការចាំបាច់បំផុត។

២-លក្ខណៈទូទៅ

ពូជទាកាប៉ាដែលចិញ្ចឹមសម្រាប់ផលិតកម្មសាច់ហៅជាភាសាអង់គ្លេស Barbary Duck ចំណែកឯ Muscovy Duck សំដៅលើទាំងពូជទាកាប៉ាព្រៃ និងទាកាប៉ាស្រុក។ ទាកាប៉ាពេញវ័យនៅអាយុ៥ខែ ទៅ៦ខែ។ ទាកាប៉ាឈ្មោលអាចមានទម្ងន់ជាង៦គ.ក្រ ឯទាញីអាចមានទម្ងន់ជាង៣គក្រ។ ទាកាប៉ាមានច្រើនពណ៌ ដូចជា ពណ៌ខ្មៅ ស ប្រផេះ ត្នោត ឬពណ៌គីរ ហើយទាមួយក្បាលអាចមានច្រើនពណ៌។ ទាកាប៉ាចូលចិត្តរស់នៅក្នុងភាពស្ងៀមស្ងាត់ គ្មានសម្លេងរំខាន នៅតាមមាត់បឹង និងចូលចិត្តលេងទឹក ហើយអាចបង្កាត់ពូជបានចាប់ពីអាយុ៧ខែឡើងទៅ។ ទាឈ្មោលច្រើនធំជាងមេ ទាឈ្មោលមានមាឌធំៗមិនអាចហើរឆ្ងាយបានទេ តែទាមេអាចហើរបានឆ្ងាយជាងទាឈ្មោល។ ទាកាប៉ាមានលក្ខណៈពិសេសខុសពីពូជទាដទៃទៀតដូចជា÷ អាចហើរបានទាញីពងដាក់សម្បុកនៅក្នុងទ្រុង និងមានការចងចាំសម្បុកយ៉ាងច្បាស់។ មេទាកាប៉ាមួយក្បាលអាចមានលទ្ធភាពក្រាបស៊ុតរហូតដល់២០គ្រាប់ និងភ្ញាស់កូនមានរយៈពេល៣៥ថ្ងៃ។ សាច់ទាកាប៉ាមានខ្លាញ់តិចជាងប្រភេទទាផ្សេងៗទៀត ។

៣-បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម

៣-១-ការរៀបចំទីជម្រកទាកាប៉ា

ក)-មានប្រយោជន៍÷

-មានសុវត្ថិភាពការពារពីសត្វកាចផ្សេងៗ

-ការពារមិនឱ្យទាកាប៉ាចេញទៅស៊ីបំផ្លាញច្បារដំណាំក្នុងកសិដ្ឋាន

-កាត់បន្ថយការឆ្លងជម្ងឺពីខាងក្រៅ

-ស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង (ការផ្តល់ចំណី ការផ្តល់វ៉ាក់សាំង...)

-ងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលផល

ខ)-ការសាងសង់ទ្រុង៖

-សង់ទ្រុងពីសម្ភារៈងាយៗស្រួលរក

-ទីតាំងស្រួលថែទាំ ទូលាយ ដីមិនស្អិត មិនដក់ទឹក និងមិនមានទឹកហូរឆ្លងកាត់

-មានប្រភពទឹកស្អាត និងមានចំណីធម្មជាតិនៅក្បែរ ដូចជាស្មៅ ត្រកួន និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗ

-មានម្លប់ជ្រក និងការពារពីខ្យល់បក់ខ្លាំង

-សង់ទ្រុងមានទទឹង ១០ម៉ែត្រ បណ្ដោយ ៣០ម៉ែត្រឡើងទៅ និងមានដំបូលកម្ពស់ពីដី ៣ម៉ែត្រ (ករណីចិញ្ចឹមទាកាប៉ាពី១,០០០ក្បាល ទៅ១,៥០០ក្បាល) ។ ជាទូទៅទាកាប៉ាចូលចិត្តដេកនៅលើធ្នើរ ដូចនេះគួររៀបចំធ្នើរមានកម្ពស់ទាបៗផុតពីដី កម្ពស់អាចចាប់ពី ០,៥ម៉ែត្រឡើងទៅ។

គ)-ការរៀបចំអាងទឹកសិប្បនិម្មិតសម្រាប់ទាកាប៉ា

ករណីកន្លែងចិញ្ចឹមទាកាប៉ាមិនមានត្រពាំង ឬស្រះទឹកនោះកសិករត្រូវតែរៀបចំអាងទឹកដោយពុះធុងជ័រជាពីរ ឬចានដែកដាក់ទឹកឱ្យទាកាប៉ាលេង និងសម្រាប់លាងសម្អាតខ្លួនជាប្រចាំថ្ងៃ។

(គួរប្ដូរទឹកចេញ១ទៅ២ ដង/ថ្ងៃ ដោយមើលទៅលើភាពកង្វក់របស់ទឹក ដើម្បីទាកាប៉ាមានសុខភាពល្អ)

ជីកមាត់អាងខាងលើក្នុងទំហំទទឹង និងបណ្ដោយចាប់ពី១ម៉ែត្រ និងផ្ទៃបាតស្រះធ្វើរាងជម្រាលមុំ ៤៥ដឺក្រេ ជម្រៅ០,២៥ ទៅ០,៣ម៉ែត្រ។

៣-២-ការជ្រើសរើសពូជទាកាប៉ា

កត្តាសំខាន់ៗនៃការជ្រើសរើសពូជទាកាប៉ា ៖

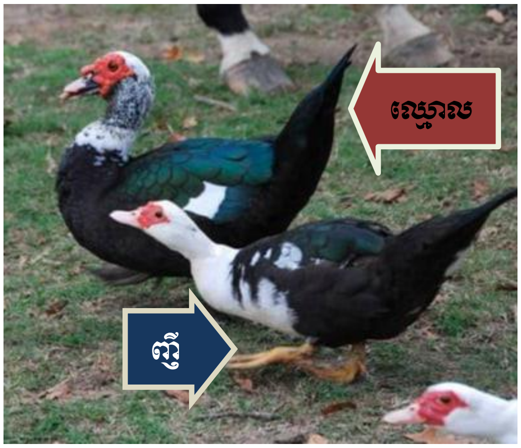

- មានមាឌធំ និងដងខ្លួនវែង
- ចលនារឹងប៉ឹងស្វាហាប់
- មានរោម ស្លាបល្អភ្លឺរលោង និងភ្នែកភ្លឺថ្លាល្អ
- ជើងមានទ្រង់ទ្រាយល្អ មិនមានស្នាមរបួស
- ពូកែស៊ីចំណី និងផឹកទឹក
- ផលិតស៊ុតបានច្រើន
- មិនមានជម្ងឺ ឬមិនធ្លាប់កើតជម្ងឺឆ្លង

ប្រភេទទាកាប៉ា (Cairine Moschata) ជាពូជទាដែលល្អជាងគេសម្រាប់ផលិតកម្មសាច់។ ទាកាប៉ាឈ្មោលអាចមានទម្ងន់ពី៤,៦ ទៅ៦,៨គីឡូក្រាម/ក្បាល និងទាញីអាចមានទម្ងន់ពី ២,៧ទៅ៣,៦គីឡូក្រាម/ក្បាល ហើយអាចផលិតស៊ុតមធ្យម ៦០ទៅ១២០គ្រាប់/ឆ្នាំ។ កូនទាកាប៉ាមានភាពរឹងមាំងាយស្រួលចិញ្ចឹម។ ទាកាប៉ាប្រភេទនេះចូលចិត្តស៊ីស្មៅ និងដើររកចំណីនៅតាមវាលក្បែរៗផ្ទះ។

៣-៣-ការបង្កាត់ពូជទាកាប៉ា

ត្រូវជ្រើសរើសទាកាប៉ាសម្រាប់ទុកធ្វើពូជនៅអាយុ ៦ទៅ ៧សប្ដាហ៍ ដែលមានទំហំធំជាងគេក្នុងសម្បុក ២ទៅ៣ក្បាល។ ទាអាចចាប់ផ្ដើមបង្កាត់ពូជពីអាយុ៧ ទៅ ៨ខែ។ មេទាកាប៉ាផ្ដល់ស៊ុតពីអាយុ៧ខែឡើងទៅ។

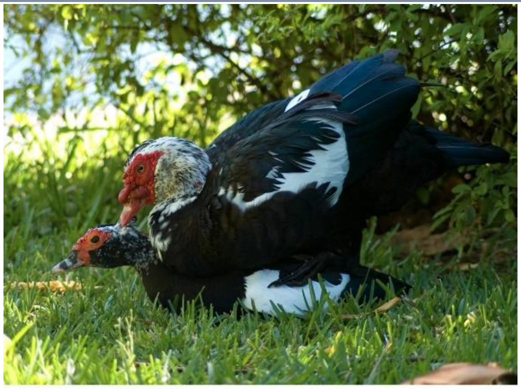

- ទាកាប៉ាមេ១ក្បាលអាចភ្ញាស់កូនបានពី ១២ ទៅ ១៥ ក្បាល/លើក
- ត្រូវដាក់បង្កាត់មេទាពី៥ ទៅ៦ក្បាល ជាមួយទាកាប៉ាឈ្មោល ១ក្បាល
- ប្ដូរបារៀងរាល់១ឆ្នាំម្ដងជៀសវាងការជាន់ឈាម
- កាត់រោមស្លាបរឹង(រំលងមួយៗ)របស់ទាកាប៉ាចេញ ដើម្បីកុំឱ្យហើរ ពិសេសទាដែលមានទម្ងន់ស្រាល ឬស្គមៗ។

៣-៤-ការភ្ញាស់ស៊ុតទាកាប៉ាតាមលក្ខណៈធម្មជាតិ

-ការរៀបចំសម្បុកពងទាកាប៉ា

មេទាកាប៉ាក្រាប និងភ្ញាស់ស៊ុតដោយខ្លួនឯង។ កសិករចិញ្ចឹមត្រូវរៀបចំសម្បុកឱ្យបានល្អត្រឹមត្រូវ និងមានភាពកក់ក្ដៅដោយ÷

-ត្រូវរៀបចំដោយប្រើចំបើង សម្បុកកេស ឬកម្ទេចឈើ ដាក់ក្រាលពីក្រោមដើម្បីកុំឱ្យកម្ដៅសាយភាយចេញ និងការពារខ្យល់ប៉ះផ្ទាល់ទៅនឹងស៊ុត ដែលនាំឱ្យស៊ុតបាត់បង់កម្ដៅដែលផ្ដល់ពីមេទា

-សម្បុកគួរធ្វើពីចំបើងស្ងួត ហើយមាត់សម្បុកត្រូវរុំចំបើងជារង្វង់ជុំវិញ

-ស៊ុតក្នុងសម្បុកមិនត្រូវដាក់នៅចំពីក្រោមកម្ដៅថ្ងៃ ឬសើមឡើយ

-សម្បុកត្រូវស្អាត (មិនប្រឡាក់) ស្ងួត កក់ក្ដៅ និងទំហំល្មមសម្រាប់ទាក្រាប

-ចរិកពីធម្មជាតិរបស់ទាកាប៉ាចូលចិត្តក្រាបពងនៅលើកម្រាលទ្រុងផ្ទាល់ដី កន្លែងមិនសូវមានពន្លឺ ស្ងប់ស្ងាត់ និងមានសុវត្ថិភាព

-មេទាផ្ដល់ស៊ុតនៅពេលព្រឹកព្រលឹម ឬពេលយប់

-ពេលកំពុងក្រាបភ្ញាស់ កសិករត្រូវដាក់ចំណី និងទឹកគ្រប់គ្រាន់នៅក្បែរមេទាកាប៉ា កុំឱ្យមេទាកាប៉ាចេញឆ្ងាយពីសម្បុកយូរពេកបណ្ដាលឱ្យស៊ុតត្រជាក់ និងញាស់មិនបានច្រើន

-កូនទាកាប៉ាចំណាយពេល២ទៅ៣ថ្ងៃសម្រាប់ចោះសំបក និងញាស់ ដូច្នេះមិនត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់ជួយបកសំបកពេកនោះទេ។

៣-៥-ការថែទាំកូនទាកាប៉ា

-កូនទាកាប៉ាទើបញាស់ត្រូវការផ្ដល់កម្ដៅបន្ថែម ទឹក ចំណី និងមានខ្យល់អាកាសចេញចូលល្អ

-មិនត្រូវឱ្យកូនទាកាប៉ាតូចៗអាយុក្រោម៨ថ្ងៃ ចូលលេងទឹកក្នុងអាង

-កូនទាកាប៉ាអាយុលើសពី៨ថ្ងៃ អាចដាក់ឱ្យលេងទឹកយូរបំផុត ២ទៅ៣នាទីប៉ុណ្ណោះ តែកុំឱ្យលេងទឹករហូតដល់រងាររញ៉ីរញ៉ាក់

-កូនទាកាប៉ាមានអាយុក្រោម ២សប្ដាហ៍ត្រូវថែរក្សាឱ្យមានសុវត្ថិភាព និងរៀបចំសម្រាប់ដាក់កូន ទាកាប៉ាតូចៗឱ្យបានកក់ក្ដៅ។

-មិនត្រូវឱ្យកូនទាកាប៉ានៅក្រោមទឹកភ្លៀងទេ ព្រោះកូនទាកាប៉ាមានអាយុក្រោម ៣ទៅ៤សប្ដាហ៍ពុំអាចទប់ទល់នឹងអាកាសធាតុបាន។

-ត្រូវផ្ដល់កម្ដៅបន្ថែមដូចជា អំពូលភ្លើង ឬភ្ជួមធ្យូង នៅពេលអាកាសធាតុត្រជាក់ជាងធម្មតា

-កូនទាកាប៉ាអាយុចាប់ពី ៣ទៅ៤ខែឡើងអាចមានលទ្ធភាពទប់ទល់អាកាសធាតុអាក្រក់បាន

-ដាក់កូនទាកាប៉ាក្នុងទីធ្លាចិញ្ចឹម និងកន្លែងដេកស្របទៅតាមមាឌ អាយុ និងទំហំដងខ្លួន

បរិមាណដង់ស៊ីតេទាកាប៉ាដាក់ចិញ្ចឹម

បរិមាណអតិបរមានៃដង់ស៊ីតេទាកាប៉ាដាក់ចិញ្ចឹមក្នុងទ្រុង (ដេកយប់)មានទីធ្លាបិទជិតគឺ÷

អាយុទាកាប៉ា (សប្ដាហ៍)	***ដង់ស៊ីតេ (ក្បាល)/ម៉ែត្រការ៉េ***
អាយុក្រោម ១សប្ដាហ៍	៥០
អាយុចន្លោះពី ១ ទៅ៤សប្ដាហ៍	២០
អាយុចន្លោះពី ៤ ទៅ៨សប្ដាហ៍	៨
អាយុចាប់ពី ៨សប្ដាហ៍ឡើង	៥
មេបាពូជ	៤

៣-៦-ទឹក និងចំណីទាកាប៉ា

តម្រូវការសារធាតុចិញ្ចឹមរបស់ទាកាប៉ាក៏មិនខុសគ្នាពីបក្សីផ្សេងៗផងដែរ ដើម្បីលូតលាស់ ធំធាត់ បន្តពូជ ទាត្រូវការសារធាតុចិញ្ចឹមសំខាន់ៗដូចជា÷ទឹក ប្រូតេអ៊ីន ថាមពល វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ ដែលមាននៅក្នុង បន្លែបៃតង គ្រាប់ធញ្ញជាតិ សំបកក្តាមខ្យង ខ្ចៅ ដង្កូវ និងសត្វល្អិតផ្សេងៗ។ល។

ក-តម្រូវការទឹក

ទឹកមានសារៈសំខាន់ចូលរួមជួយដំណើរឈាមរត់ បង្កើនផលិតកម្មស៊ុត និងការលូតលាស់។ ទឹកធ្វើឱ្យចំណីទន់ និងជួយរំលាយអាហារ ការស្រូប និងការដឹកជញ្ជូនសារធាតុចិញ្ចឹមទៅគ្រប់សរីរាង្គ។ ទាពេញវ័យត្រូវការផឹកទឹកមិនតិចជាង២លីត្រ/ក្បាល ជារៀងរាល់ថ្ងៃ។

ចំណាំ÷ទាកាប៉ាផឹកទឹកមិនគ្រប់គ្រាន់អាចបណ្តាលឱ្យការរំលាយអាហារមិនបានល្អ ផលិតកម្មស៊ុតថយចុះយ៉ាងរហ័ស មិនមានភាពស្វាហាប់ រហ័សរហួន។

ខ-ចំណីកូនទាកាប៉ា (អាយុពី ១ថ្ងៃ-២សប្តាហ៍)

-ការផ្តល់ចំណីដល់កូនទាកាប៉ាតូចៗត្រូវធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីកូនទាញាស់បាន ២៤ម៉ោង

-ត្រូវផ្តល់ចំណីក្រុមហ៊ុន (ចំណីកូនទា ឬកូនមាន់ដែលមានប្រូតេអ៊ីនពី ២០ ទៅ២២% និងត្រូវផ្តល់ទឹកស្អាតជានិច្ច

-កូនទាចូលចិត្តចំណីស្ងោរដូចជា អង្ករ កន្ទក់ បន្លែបៃតង ឬរុក្ខជាតិដុះក្នុងទឹក និងចំណីដែលមានប្រូតេអ៊ីនមួយចំនួនទៀតដូចជា កំណាត់ជន្លេន ខ្យងខ្ចៅ កូនត្រី ។ល។

គ-ការផ្តល់ចំណីដល់កូនទាកាប៉ា (អាយុពី២-៤សប្តាហ៍)

-អាចផ្តល់ចំណីកូនទាបន្ត ព្រោះប្រព័ន្ធរំលាយអាហារវាពុំទាន់មានភាពរឹងមាំពេញលេញនៅឡើយ

-ចំណីមានគ្រាប់ល្អិតៗ និងដាក់ទឹកផ្សើម ឬអាចលាយបន្ថែមរុក្ខជាតិបៃតង ឬស្លឹកបន្លែនានា។

-លាយចំណីកូនទាពាក់កណ្តាល និងចំណីរកបានក្នុងភូមិពាក់កណ្តាល។

កូនទាកាប៉ាអាយុ២៥ថ្ងៃ ឈ្មោលតែងលូតលាស់ធំជាងញី កូនទាកាប៉ាលេខ(១និង២)ឈ្មោល ចំណែកលេខ(៣ និង៤)ញី

ឃ-ការផ្តល់ចំណីដល់ទាកាប៉ាសាច់ (អាយុលើសពី ៤សប្តាហ៍)

ទាកាប៉ាជំទង់ និងពេញវ័យត្រូវការប្រូតេអ៊ីនប្រមាណ ១៦% ទៅ២០% មានច្រើនរបៀបក្នុងការផ្សំចំណីសម្រាប់ទាកាប៉ាសាច់ ÷

-*របៀបទី១*÷ ប្រើកន្ទក់ ១០០គីឡូក្រាម លាយជាមួយមេចំណីជ្រូកសាច់១០គីឡូក្រាម ករណីមានកូនត្រីល្អិត បន្លែ ឬកាកសំណល់ផ្ទះបាយអាចបន្ថែម ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយថ្លៃដើមចំណី និងបង្កើនសារធាតុចិញ្ចឹមជួយឱ្យទាកាប៉ាឆាប់ធំធាត់ផងដែរ។

-*របៀបទី២*÷ផ្សំពីសមាសធាតុរួមផ្សំច្រើនប្រភេទ ដែលងាយស្រួលស្វែងរកក្នុងភូមិដូចជា ចុងអង្ករ កន្ទក់ ពោត កាកស្រាបៀរ កូនដង្កូវ ជន្លេន ខ្យងខ្មៅ ក្បាលត្រីឬត្រីនុយ បន្លែបៃតង ឬរុក្ខជាតិដុះក្នុងទឹក ។ល។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះគួរលាយចំណីបាវក្រុមហ៊ុន ១/៣ និងចំណីរកបានក្នុងភូមិ ២/៣។

ង-ចំណីមេបាពូជ

អាហារទាកាប៉ាចូលចិត្តស៊ីជាចម្បងគឺ គ្រាប់ធញ្ញជាតិ បន្លែបៃតង ស្មៅ កាកសំណល់បន្លែពីផ្ទះបាយ មើម កូន ពន្លករុក្ខជាតិដែលដុះនៅលើគោក ឬក្នុងទឹក និងប្រភេទអាហារដែលមានជាតិសាច់មួយចំនួនដូចជា កូនត្រី កូនកង្កែប ខ្យង ដង្កូវ រុយ មូស ជន្លេន និងសត្វល្អិតៗនានា។

ទាកាប៉ាត្រូវការចំណីដែលមានគ្រឿងផ្សំសំខាន់ៗ ÷

-ចំណីថាមពល (ជាតិម្សៅ ប្រេង ខ្លាញ់)ដូចជា÷ មើមដំឡូងមី ពោត ចុងអង្ករ ត្រាវ ដំឡូង កន្ទក់ ស្រូវ ស្កររង្វរ។ល។

-ប្រូតេអ៊ីន (ជាតិសាច់)ដូចជា÷ ស្មៅខ្ចី បន្លែ ដំណាំចំណីសត្វ រុក្ខជាតិតូចៗដុះក្នុងទឹក កូនត្រី ខ្យងខ្មៅ ក្តាម កំពិស ម្សៅត្រី ជន្លេន... ។ល។

-វីតាមីន សារធាតុរ៉ែ និងទឹក។

រូបមន្តផ្សំចំណីទាកាប៉ា ÷ សម្រាប់ដំណាក់កាលលូតលាស់ខុសៗគ្នាក្នុងបរិមាណ១០០ គ.ក្រ

សមាសភាពធាតុផ្សំចំណី	អាយុពី១ថ្ងៃ ដល់៦សប្តាហ៍	មានអាយុលើស ៦សប្តាហ៍	ត្រៀមលក់ ឬ ទាកាប៉ាពង
ពោតក្រហម	៤៥	៤០	៤០
កន្ទក់	២៥	៣៣	៣៣
កាកដូង	៣	១០	៥
ម្សៅស្លឹកកន្ធិថេត	៣	៨	៥
ម្សៅបង្គារ	២៣	៨	១៦
អំបិល	០.៥	០.៥	០.៥

ប្រេមិច (វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ)	០.៥	០.៥	០.៥
សរុប	១០០	១០០	១០០

ក្រៅពីនោះ អាចធ្វើការរៀបចំបង្កើតសមាធាតុផ្សំចំណីបន្ថែមសម្រាប់ទាកាប៉ាដូចជា÷

-បង្កើតសួនបន្លែ ត្រកួន ផ្ទី និងស្មៅ

-ដាំប្រភេទបន្លែទ្រើងពីលើទីធ្លាទាកាប៉ាដើរលេង (ននោងជ្រុង ននោងមូល ឃ្លោក ម្រះ។ល។)

-ដាំចកអាសូឡា ឬចកបាយទាក្នុងស្រះ ឬអាងស៊ីម៉ងដ៍

-ចិញ្ចឹមជន្លេនក្រហម

៤-វិធី ការការពារ និងការថែរក្សាសុខភាពទាកាប៉ា

ជំងឺតែងជួបប្រទះលើទាកាប៉ា

ក-ជំងឺអាសន្នរោគ÷ កើតឡើងលើទាកាប៉ាគ្រប់វ័យ

រោគសញ្ញា÷

-ដំណើរល្ងើយៗ និងខ្សោយកម្លាំង

-មិនសូវស៊ីចំណី ស្រេកទឹកខ្លាំង

-ទាកាប៉ាគ្រវីក្បាលញឹកញាប់ និងរាគពណ៌លឿងខ្ចីលាយជាមួយទឹក

-ភ្នែកសើម និងច្រមុះមានស្លេស

-អត្រាបាត់បង់ចន្លោះពី ៥%ទៅ៣៥% ឆ្លងរហ័សតាមរយៈស្លេស និងការប៉ះពាល់ផ្ទាល់រវាងទាឈឺ និងទាជារស់នៅក្នុងហ្វូងតែមួយ

វិធីសាស្ត្រការពារនិងព្យាបាល ÷

-ចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជម្ងឺអាសន្នរោគ (ចាក់សាច់ដុំទ្រូង) លើកូនទាកាប៉ាអាយុបាន២ ទៅ៣សប្តាហ៍

-វ៉ាក់សាំងអាសន្នរោគលើកទី២ ចាក់ក្រោយលើកទី១ រយៈពេល២១ថ្ងៃក្រោយ និងរំលឹកវ៉ាក់សាំងអាសន្នរោគ រៀងរាល់៥ខែម្តង(សម្រាប់ទាកាប៉ាទុកពូជ)

-ការប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្រាប់ព្យាបាលពុំសូវមានប្រសិទ្ធភាពទេ ដោយសារមេរោគរីករាលដាលយ៉ាងឆាប់រហ័ស

ខ-ជំងឺប៉េស្តទាកាប៉ា ÷

ជំងឺនេះមានរោគសញ្ញាស្រដៀងនឹងរោគសញ្ញាជំងឺអាសន្នរោគដែរ តែមានចំណុចគួរឱ្យកត់សម្គាល់មួយចំនួនដូចជាហ្វូងទាងាប់យ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងចំនួនច្រើន។

រោគសញ្ញា÷

-ខ្សោយកម្លាំង និងដំណើរខ្ទើចៗដោយគ្មានការហើម ឬឡើងកម្តៅត្រង់សន្លាក់

-មានហូរទឹកភ្នែក និងរោមជុំវិញភ្នែកមានជាប់ពពុះទឹក

-ក្បាលឱនចុះក្រោម និងធ្លាក់ស្លាប មិនអាចហើរបាន

វិធីសាស្ត្រការពារនិងព្យាបាល÷

-ចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជម្ងឺប៉េស្តទាកាប៉ា (ចាក់សាច់ដុំភ្លៅ) ÷

-ចាក់លើកូនទាកាប៉ាអាយុ ៤សប្តាហ៍ និងរំលឹករៀងរាល់៥ខែម្តង

-***<u>ចំណាំ</u>***÷ជំងឺប៉េស្តទាកាប៉ាជាប្រភេទវីរុសពុំមានថ្នាំព្យាបាលទេ

<u>គ-ជំងឺបង្កឡើងដោយពួកបរាសិត</u>

-បរាសិតដែលតែងកើតលើទាកាប៉ាចែកចេញជា២ប្រភេទគឺ÷ ***បរាសិតខាងក្រៅនិងបរាសិតខាងក្នុង***

- ***<u>បរាសិតខាងក្នុងមានដូចជា</u>***÷ Flukes Tapeworms Roundworms Coccidia Hairworms Gizzard worms និង Intestinal worms

- ***<u>បរាសិតខាងក្រៅមានដូចជា</u>***÷ Duck lice និង Gapeworms

ដើម្បីទប់ទល់បញ្ហាបរាសិតខាងក្នុងនិងខាងក្រៅ កសិករអាចអនុវត្តន៍វិធានការដូចខាងក្រោម÷

-សម្អាត និងធ្វើអនាម័យកន្លែងរស់នៅរបស់ទាកាប៉ាជាប្រចាំ

-ប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ និងថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត

-ថែរក្សាសត្វឱ្យមានសុខភាពល្អតាមរយៈការផ្តល់ចំណីដែលមានសារធាតុចិញ្ចឹមគ្រប់គ្រាន់

-ជៀសវាងឱ្យបក្សីព្រៃចូលមកទីធ្លាចិញ្ចឹមទាកាប៉ា

-អាចប្រើប្រាស់ថ្នាំទម្លាក់បរាសិតដោយលាយច្របល់ជាមួយចំណីមានដូចជា ÷ Fenbendazole, Albendazole, Ivermectin...

-ផ្តល់ជាលើកដំបូងលើកូនទាកាប៉ាអាយុបាន ២ខែ ដោយយកថ្នាំលាយច្របល់ជាមួយចំណីទា។

៥-តម្លៃ និងទីផ្សារ

៥-១-តម្លៃ÷ ជាធម្មតាឈ្មួញប្រមូលទិញក្នុងតម្លៃបោះដុំថេរពេញមួយឆ្នាំគឺ ១០,០០០រៀល/គ.ក្រ និងលក់រាយក្នុងស្រុកតម្លៃ ១២,០០០រៀល/គ.ក្រ។

៥-២-ទីផ្សារ÷ កសិករអាចលក់ទាកាប៉ាសាច់រស់ចេញទៅឈ្មួញកណ្តាលដែលមកយកដល់កសិដ្ឋានទៅលក់បន្តនៅភ្នំពេញ និងចែកចេញតាមទីប្រជុំជន និងទីផ្សារ។

៥-៣-គម្រោងនៃការចំណាយលើការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់ ១,០០០ក្បាល/វគ្គ

គម្រោងចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់នេះត្រូវបានក្រុមការងារបច្ចេកទេសនៃធនាគារ អេ.អ.ឌី.ប៊ី ចុះសិក្សានៅកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមទាកាប៉ា នៅភូមិត្រពាំងចាន់ ឃុំត្រពាំងចាន់ ស្រុកបរិបូណ៌ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។

-ទំហំផ្ទៃកសិដ្ឋានសរុប ÷ ០,៥ហិកតា

-ចំនួនវគ្គ/ឆ្នាំ ÷ ៣វគ្គ/ឆ្នាំ *(១វគ្គប្រើពេល៣ខែ និងទុកទ្រុងឱ្យទំនេរកន្លះខែទៅ១ខែ ដើម្បីសម្អាត)*

-ទំហំទ្រុង ÷ ទទឹង១០ម៉ែត្រ និងបណ្តោយ៣០ម៉ែត្រ

ទុនចំណាយពេលចាប់ផ្តើម÷ **៣៣,០៨០,០០០រៀល** ក្នុងនោះរួមមាន÷

ចំណាយវិនិយោគលើការរៀបចំទ្រុង របង និង ឧបករណ៍សម្ភារៈផ្សេងៗ (រៀល)	**ចំណាយលើការចិញ្ចឹម-ថែទាំ (ចំណី និងថ្នាំ) (រៀល)**	**ចំណាយសរុប (រៀល)**
12,480,000	**20,600,000**	**33,080,000**

៥-៤-ការប្រមូលផលទាកាប៉ា÷

ដោយផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ និងអត្រាស្លាប់កូនទាកាប៉ាអាយុក្រោមអាយុ១៤ថ្ងៃ

-ទាកាប៉ាសាច់ចំណាយរយៈពេលចិញ្ចឹមជាង៣ខែ។ ទាញីអាចមានទម្ងន់ពី២ទៅ២,៨គ.ក្រ/ក្បាល រីឯទាឈ្មោលអាចមានទម្ងន់ពី៣ទៅ៤គ.ក្រ/ក្បាល (ជាមធ្យមទម្ងន់ទាកាប៉ាសាច់ ៣គ.ក្រ/ក្បាល) ។

-អត្រាបាត់បង់មធ្យមអាចមានចន្លោះពី ៤%ទៅដល់១០% គឺអាស្រ័យលើការថែទាំ ចំណី ទឹក និងពូជ

-អត្រាបាត់បង់អាចមានរហូតដល់៥០% ករណីផ្ទុះជំងឺនៅពេលកូនទាអាយុក្រោម១៤ថ្ងៃ ។

-*តាមរយៈការសិក្សា* កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមទាកាប៉ាមានអត្រាបាត់បង់ ៦%

-***សម្គាល់÷*** ការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់ក្នុង១វគ្គមានរយៈពេលជាង៣ខែជាង ដោយទុកចន្លោះរយៈពេល១ខែ ដើម្បីសម្អាតទ្រុង និងប្រើថ្នាំសម្លាប់មេរោគ មុនដាក់កូនទាកាប៉ាថ្មីចូល ដូច្នេះអាចចិញ្ចឹមបានចំនួន៣វគ្គ/ឆ្នាំ។

៦-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច÷ លើការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់ចំនួន ១,០០០ក្បាល/វគ្គ÷

-ទម្ងន់ជាមធ្យម ៣គ.ក្រ/ក្បាល

-តម្លៃជាមធ្យម ១០,០០០រៀល/គ.ក្រ

ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់ របស់កសិករនៅ ឃុំត្រពាំងចាន់ ស្រុកបរិបូណ៌ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង						
បរិយាយ	**ឯកត្តា**	**ចំនួនឯកត្តា**	**តម្លៃ១ឯកត្តា**	**ទឹកប្រាក់សរុប (រៀល)**	**ចំនួនសាររំលស់**	**ទឹកប្រាក់សរុប (រៀល)**
១-ចំណូលសរុប/វគ្គ						**28,200,000**
ចំណូលពីការលក់ទាកាប៉ា	ក្បាល	940	30,000	28,200,000		28,200,000
២-ចំណាយសរុប = ចំណាយប្រែប្រួល + ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ						**20,927,417**
២.ក.ចំណាយប្រែប្រួល						**20,600,000**
កូនទាកាប៉ា	ក្បាល	1,000	4,000			4,000,000
កន្ទក់	គ.ក្រ	10,000	1,100			11,000,000
ចំណីកូនមាន់	គ.ក្រ	30	2,333			70,000
ចំណីកូនទា	គ.ក្រ	300	2,000			600,000
មេចំណីជ្រូកសាច់	គ.ក្រ	990	3,500			3,465,000
ថ្លៃអគ្គិសនី	គី.វ៉ាត់	100	730			73,000
ថ្នាំនិងវីតាមីន	គ.ក្រ	2	24,000			48,000
វ៉ាក់សាំងប៉េស្ត	ដប	1	20,000			20,000
វ៉ាក់សាំងអាសន្នរោគ	ដប	1	80,000			80,000
កម្លាំងពលកម្ម	ខែ	3	400,000			1,200,000
ថ្នាំទម្លាក់សត្វល្អិត	កញ្ចប់	1	20,000			20,000
ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ	ដប	1	24,000			24,000
២.ខ.ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ				**12,480,000**		**327,417**
រោងទាកាប៉ា (ទទឹង១០ម៉ែត្រ បណ្តោយ៣០ម៉ែត្រ)	រោង	12,000,000	1	12,000,000	45	266,667
សំណាញ់ព័ទ្ធជុំវិញបរិមាណទ្រុងមេបា	គ.ក្រ	10	25,000	250,000	30	8,333

កម្រាល (ចំបើង ឬអង្កាម)	ដុំ	1	5,000	5,000	1	5,000
ស្នូកទឹក	ចំនួន	2	80,000	160,000	30	5,333
ស្នូកចំណី	ចំនួន	10	2,500	25,000	12	2,083
អំពូលកម្តៅ	ចំនួន	10	4,000	40,000	1	40,000
៣-ចំណេញសរុប						**7,272,583**
ថ្លៃដើមចំណាយលើទាកាប៉ាសាច់មួយក្បាល						**22,263**
ចំណេញលើទាកាប៉ាមួយក្បាល						**7,737**

ប្រភព÷ចុះសាកសួរកសិករចិញ្ចឹមទាកាប៉ាផ្ទាល់នៅឃុំត្រពាំងចាន់ ស្រុកបរិបូណ៌ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

៦-១-ការវិភាគលើតម្លៃលក់ទាកាប៉ាសាច់អាយុ៣ខែ

ចំនួនទាកាប៉ា	*ទម្ងន់/ក្បាល*	*ទម្ងន់សរុប*	*តម្លៃ/គ.ក្រ*	*ចំណូលសរុប*	*ចំណាយសរុប*	*ចំណេញសរុប*
940	3	2,820	9,000	25,380,000	20,927,417	**4,452,583**
940	3	2,820	10,000	28,200,000	20,927,417	**7,272,583**
940	3	2,820	11,000	31,020,000	20,927,417	**10,092,583**
940	3	2,820	12,000	33,840,000	20,927,417	**12,912,583**

៦-២-ការវិភាគទៅលើអត្រាបាត់បង់(៤%, ៦%, ១២%, ២៥%, ៥០%)

អត្រាបាត់បង់ (%)	ចំនួន (ក្បាល)	ទម្ងន់មធ្យម /ក្បាល (គ.ក្រ)	ទម្ងន់សរុប (គ.ក្រ)	តម្លៃ/គ.ក្រ (រៀល)	ចំណូលសរុប (រៀល)	ចំណាយ សរុប(រៀល)	ចំណេញ សរុប (រៀល)
4	960	3	2,880	10,000	28,800,000	21,249,438	**7,550,562**
6	940	3	2,820	10,000	28,200,000	20,927,417	**7,272,583**
12	880	3	2,640	10,000	26,400,000	19,961,353	**6,438,647**
25	750	3	2,250	10,000	22,500,000	17,868,215	**4,631,785**
50	500	3	1,500	10,000	15,000,000	13,842,949	**1,157,051**

កំណត់សម្គាល់÷ការចំណាយសរុបប្រែប្រួលដោយបរិមាណចំណីថយចុះទៅតាមអត្រាបាត់បង់កូនទានៅអាយុក្រោម២សប្តាហ៍

៧-ហានិភ័យ វិធានការ និងអនុសាសន៍÷

តាមរយៈនៃការចុះសិក្សាឃើញថាកសិដ្ឋានអាចជួបនូវហានិភ័យមួយចំនួនជាយថាហេតុលើដំណើរការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាដែលនាំឱ្យបង្កផលវិបាក និងប៉ះពាល់ដល់សមត្ថភាពផលិតកម្ម ដូចនេះកសិករគួររៀបចំផែនការជាក់លាក់ដើម្បីកាត់បន្ថយ ឬគ្រប់គ្រងលើហានីភ័យបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ហានិភ័យទាំងនោះមាន÷

ល.រ	ប្រភេទ ហានិភ័យ	ការពិពណ៌នា ពីហានិភ័យ	វិធានការ និងអនុសាសន៍
១	ហានិភ័យ ផលិតកម្ម	កូនទាកាប៉ាដែលមានជំងឺតពូជពីមេបា និងកូនទាកាប៉ាដែលមានសុខភាពខ្សោយ ដឹកជញ្ជូនយូរពេក	-សិក្សាប្រវត្តិពីកសិដ្ឋានលក់ពូជឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីមេបាពូជ -ត្រូវរើសកូនទាកាប៉ាដែលមានសុខភាពល្អមានទំហំប៉ុនៗគ្នា មានរោមភ្លឺរលោង មិនស្វិតជើង -សន្ទាក់ជើងល្អ ដំណើររហ័យរហួន សំឡេងលឺច្បាស់ -មានកែវភ្នែកភ្លឺថ្លា -តាមដានទម្ងន់មេបា និងប្រវត្តិដើមនៃការបង្កាត់ពូជ។
		កង្វះខាតទីធ្លាដាំស្មៅ ពុំមានស្រះទឹកសម្រាប់ទាហែល លេង និងខ្វះទឹកស្អាតសម្រាប់ផឹក	-រៀបចំដាំស្មៅឱ្យបានច្រើនប្រភេទពិសេសស្មៅកម្ពស់ទាបជាងកន្លះម៉ែត្រ មានស្លឹកទន់ ប្រូតេអ៊ីនខ្ពស់ លើផ្ទៃដីដែលមានទំហំសមាមាត្រនឹងចំនួនទាកាប៉ា -មានរៀបចំស្រះទឹកសម្រាប់ទាកាប៉ាហែលលែង -មានទឹកស្អាតសម្រាប់ផឹកគ្រប់គ្រាន់ប្រចាំ -រៀបចំកម្រាលទ្រុងស្ងួតល្អ ពិសេសពេលកូនទាកាប៉ានៅតូច
២	ហានិភ័យទីផ្សារ	តម្លៃទីផ្សារទាកាប៉ាប្រែប្រួលមិនច្បាស់លាស់ដោយមានការប្រកួតប្រជែង ជាពិសេសពីប្រទេសជិតខាង	-ស្វែងរកទីផ្សារ ឬឈ្មួញប្រមូលទិញឱ្យបានច្រើនកន្លែង -ស្វែងរកហាង ភោជនីយដ្ឋានដែលមានតម្រូវការជាប្រចាំ និងលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់ច្បាស់លាស់ -រកទីផ្សារលក់រាយក្នុងតំបន់ទៅអ្នកបរិភោគផ្ទាល់
៣	ហានិភ័យ ហិរញ្ញវត្ថុ	ខ្វះថវិកានៅក្នុងដំណើរការចិញ្ចឹម	-មានផែនការអាជីវកម្មច្បាស់លាស់ -មានទុនបម្រុងក្រៅពីទុនវិនិយោគ

		ពេលខ្លះត្រូវបង្ខំចិត្តលក់ក្នុងរដូវកាលដែលទាមានតម្លៃទាប	-ត្រូវរកទុនឥណទានដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាបសមរម្យ -កំណត់បរិមាណទាដែលត្រូវចិញ្ចឹមទៅតាមទំហំទុន -ដាក់ទាកាប៉ាចិញ្ចឹមក្នុងទ្រុងនូវបរិមាណសមស្រប ដោយដាក់ចិញ្ចឹមវិលជុំជា៣ទ្រុង ១ខែដាក់មួយទ្រុងដើម្បីមានទុនបង្វិលលឿន
៤	**ហានិភ័យបរិស្ថាន**	មានក្លិនស្អុយសាយភាយទៅអ្នករស់នៅជិតខាង	-ត្រូវចិញ្ចឹមនៅក្នុងចម្ការ ឬឆ្ងាយផ្ទះប្រជាជនរស់នៅ -ត្រូវធ្វើអនាម័យជាប្រចាំ និងរៀបចំប្រព័ន្ធជីវសុវត្ថិភាព

៨-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ទាកាប៉ាជាបក្សីធំធាត់លឿន ធន់ខ្លាំងទៅនឹងអាកាសធាតុត្រជាក់ ងាយស្រួលចិញ្ចឹម និងផ្តល់ចំណីព្រមទាំងមានទីផ្សារល្អទាំងបោះដុំនិងលក់រាយ។ តាមការចុះសិក្សាជាក់ស្តែងការចិញ្ចឹមទាកាប៉ារបស់កសិករនៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង លើការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាសាច់ ១,០០០ក្បាល ដោយប្រើពេល៣ខែ/វគ្គ ទទួលបានទម្ងន់ជាមធ្យម ៣គ.ក្រ/ក្បាល ស្មើនឹង ៣០,០០០រៀល/ក្បាល ដោយចំណាយថ្លៃដើមផលិត២២,៣០០រៀល/ក្បាល ទទួលបានប្រាក់ចំណេញប្រមាណ ៧,៧០០រៀល/ក្បាល។ ក្នុង ១វគ្គកសិករអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញជាង ៧លានរៀល ប៉ុន្តែប្រាក់ចំណេញអាចលើសឬតិចជាងនេះអាស្រ័យលើអត្រាបាត់បង់ និងការកាត់បន្ថយចំណាយលើចំណីតាមរយៈការប្រើប្រាស់កាកសំណល់ផ្ទះបាយ និងការប្រមូលបន្លែចាស់ៗតាមផ្សារមកកែច្នៃជាចំណីបន្ថែម។ ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ចំណេញច្រើន កសិករគួរគិតគូរលើកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចជា ការជ្រើសរើសពូជ ការថែទាំដោយធ្វើអនាម័យស្នូកទឹក ចំណី និងអាងទឹកសម្រាប់ទាចុះសម្អាតខ្លួន ប្រភពចំណីក្នុងតំបន់ដែលអាចរកបានក្នុងតម្លៃទាប ធ្វើកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងបានទៀងទាត់ និងមានទីផ្សារបោះដុំច្បាស់លាស់។

ប្រភពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

១/កសិករចិញ្ចឹមទាកាប៉ានៅឃុំត្រពាំងចាន់ ស្រុកបរិបូណ៌ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

២/ឯកសារការចិញ្ចឹមទាកាប៉ាជាលក្ខណ:គ្រួសារ (ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ)

៣/Muscovy Duck Male Vs Female: Physical Differences & Sexing (earthlife.net)

៤/Pekin Duck vs Muscovy Duck - What is the Difference? - LearnPoultry

៥/Common Parasites in Ducks - The Happy Chicken Coop